

Prvih 100 dni vlade dr. Mira Cerarja

Poročilo o uspešnosti ukrepov za trajnostni razvoj

Vsebina

Uvod	2
Izbrana tematska področja: zamejitev poročila	2
Ugotovitve analize	4
1. STRATEŠKI DOKUMENTI	4
2. KOALICIJSKI PROJEKTI	5
3. UKREPI POLITIKE	6
4. INSTITUCIONALNA KREPITEV	6
Priloga: Prvih 100 dni vlade dr. Mira Cerarja: odgovori vlade na vprašalnike o uspešnosti ukrepov za trajnostni razvoj	8

Uvod

Koalicijske partnerice so septembra leta 2014 v temeljnih izhodiščih koalicijskega sporazuma¹ prepoznale trajnostni razvoj kot ključni del dolgoročne vizije Slovenije, kar pomeni, da država s svojim obstojem in z delovanjem spoštuje in zadovoljuje potrebe današnjih ter prihajajočih generacij. Iz koalicijskega sporazuma smo v okviru mreže Plan B za Slovenijo izluščili najpomembnejše ukrepe in tri koalicijske projekte za trajnostni razvoj ter pripravili vprašalnik o njihovem izvajanju v prvih 100 dneh vlade za šest ministrstev in vladno službo za razvoj in kohezijsko politiko.

Namen poročila o izvajanju ukrepov in projektov za trajnostni razvoj v prvih 100 dneh vlade dr. Mira Cerarja:

- Opomnik na trajnostne vsebine in zaveze iz koalicijske pogodbe: vladi (politiki in državnim uslužbencem) in ključnim deležnikom
- Spodbuda za bolj intenzivno delo znotraj državne uprave
- Jasen znak, da civilna družba spremlja delovanje vlade na tem področju

Izbrana tematska področja: zamejitev poročila

Iz vsebin koalicijskega sporazuma je bil narejen indikativen izbor ukrepov za trajnostni razvoj, ki ga razvrščamo v štiri tematske sklope:

1. STRATEŠKI DOKUMENTI

- Strategija razvoja Slovenije
- Energetski koncept Slovenije
- Strategija razvoja prometne infrastrukture
- Nacionalni program varstva okolja

2. KOALICIJSKI PROJEKTI

- Koalicijski projekt št. 1: Celovita prenova stavb v državni, občinski in zasebni lasti - trajnostna gradnja (*Nosilec: Ministrstvo za infrastrukturo*)
- Koalicijski projekt št. 3: Zelena proračunska in davčna reforma (*Nosilec: Ministrstvo za finance*)
- Koalicijski projekt št. 9: Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva, združništva in ekonomske demokracije (*Od. 1.1.2015 nosilec: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo*)

¹ KOALICIJSKI SPORAZUM O SODELOVANJU V VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MANDATNO OBDOBJE 2014–2018, Ljubljana, september 2014, <https://drive.google.com/file/d/0B1EPK-u4Z2BwWW9jMHdxUW9hVkJ0/view?usp=sharing>

3. UKREPI POLITIKE

Odpri dialog s civilno družbo

- vzpostavitev delujoče in odzivne digitalne platforme/portala za sodelovanje s civilno družbo
- sprememba zakonodaje za formalno vključevanje civilne družbe v delovanje države
- vzpostavitev neodvisnega sistema financiranja civilne družbe ob jasnih kriterijih za spremljanje ustvarjene vrednosti

Jasni in transparentni kriteriji odgovornosti v javni upravi

Infrastruktura

- Finančno vzdržan sistem podpor za obnovljive vire energije (OVE)
- Neodvisna revizija izvedbe gradnje TEŠ 6
- Izbor velikih infrastrukturnih projektov

Varstvo okolja

- Podnebna politika
- Zapis pravice do pitne vode kot javne dobrine v Ustavo RS
- Protipoplavni ukrepi na celotnem področju države

Kmetijstvo, gozdarstvo in podeželje:

- Prilagajanje na podnebne spremembe
- Samooskrba
- Previdnostno načelo za GSO
- Spodbude za nove oblike kooperativ in povezovanja na podeželju

4. INSTITUCIONALNA KREPITEV

- Projektna pisarna in izvajanje projektov
- Ministrstvo za okolje in prostor

Ugotovitve analize

Odziv vseh povabljenih resornih šestih ministrstev in vladne službe za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je presešel pričakovanja - bil je zelo hiter (le z manjšo zamudo glede na rok) in tudi izčrpen. Vsem sodelujočim pri pripravi gradiva za vprašalnike gre res zaslužena zahvala.

V nadaljevanju predstavljamo glavne ugotovitve analize, izpolnjeni vprašalniki pa so objavljeni v celoti v [prilogi](#) »Prvih 100 dni vlade dr. Mira Cerarja: odgovori vlade na vprašalnike o uspešnosti ukrepov za trajnostni razvoj« v drugem delu pričujočega poročila, kjer so razvrščeni po resorjih.

1. STRATEŠKI DOKUMENTI

Nacionalno strateško in razvojno načrtovanje je ena pomembnejših funkcij vlade, ki pa je bila v Sloveniji v preteklem desetletju nevzdržno, celo usodno podhranjena. Mreža Plan B za Slovenijo je januarja 2014 v odprtem pismu »Uredite razvojno načrtovanje in omogočite zeleni razvojni preboj«² takratno vladno koalicijo opozorila na perečo problematiko in podala vrsto konkretnih predlogov.

Žal se tudi v sedanjem mandatu vlada predvsem ukvarja z reševanjem akutnih zadev in nima energije, da bi celovito in sistemsko uredila področje strateškega načrtovanja na državni ravni. Zakonska ureditev in krepitev tega področja nista napovedani, hierarhična podrejenost nacionalnih strateških dokumentov ni nakazana niti terminsko, niti vsebinsko.

Od strateških dokumentov vlada najbolj pospešeno pripravlja Strategijo razvoja prometne infrastrukture, ki je stekla prednostno že za časa prejšnje vlade, saj dokument sodi med prehodne pogojenosti za črpanje kohezijskih sredstev EU za projekte na področju prometa.

Napovedan je sprejem ključnih strateških dokumentov (ki vsi zamujajo že nekaj let) po naslednjem časovnem razporedu:

- **Strategija razvoja prometne infrastrukture:** sprejem predvidoma v prvi polovici leta 2015 (nosilec: Ministrstvo za infrastrukturo)
- **Strategija razvoja Slovenije do leta 2030:** priprava bo začela predvidoma v začetku leta, sprejem predvidoma do konca leta 2015 (nosilec: Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko).
Opozoriti velja, da je vlada RS začela s pripravo Strategije razvoja Slovenije leta 2009 in je obsežno gradivo že pripravljeno, delno je tudi usklajeno v javni razpravi z deležniki. V mreži Plan B za Slovenijo smo v tem procesu aktivno sodelovali in na spletu pripravili obsežno [kronologijo](#) poteka procesa programiranja.
- **Energetski koncept Slovenije:** sprejem v Državnem zboru predvidoma konec 2016 (nosilec: Direktorat za energetiko - Ministrstvo za infrastrukturo)
- **Nacionalni program varstva okolja:** priprava še ni stekla, predvidoma bo pripravljen do konca leta 2015 (nosilec: Ministrstvo za okolje in prostor)

² Odprto pismo koaliciji ob oblikovanju koalicijskih zavez UREDITE RAZVOJNO NAČRTOVANJE IN OMOGOČITE ZELENI RAZVOJNI PREBOJ http://www.umanotera.org/upload/files/Odprto_pismo_koalicijska_pogodba_2014.pdf

2. KOALICIJSKI PROJEKTI

V prvem trimesečnem obdobju se je jasno pokazalo neskladje med projektnim pristopom (ki ga je za učinkovitejše delovanje vlade na medsektorskih prednostnih področjih poskušala uvesti stranka SMC) in ustaljenim delovanjem državne uprave. Naša ocena je, da bo predpogoj za uspešno izvedbo prednostnih 10 koalicijskih projektov izrazita okrepitev profesionalnega projektnega vodenja (kadrovske in finančno), vzpostavitev sistematičnega medresorskega sodelovanja in strateškega vključevanja deležnikov. Proračunski vložek v krepitev strateško izbranih področij (kar koalicijski projekti nedvomno so) je potrebno prepoznati kot naložbo v dohitevanje razvojnega zaostanka Slovenije v primerjavi z razvitimi evropskimi državami.

Iz analize vprašalnikov smo razbrali, da obravnavani trije projekti ne izkazujejo dodanih aktivnosti, kadrovske in finančne okrepitve glede na že vnaprej predvidene aktivnosti za kohezijske sklade EU v obdobju 2014-2020. Razvidno je tudi, da se izgublja politična volja, zapisana v koalicijskem sporazumu. Nazoren primer je področje zelenega javnega naročanja, ki je bilo v prvem osnutku koalicijskega sporazuma opredeljeno kot samostojen koalicijski projekt in končno v podpisanem sporazumu pridruženo projektu št. 1 - celovite prenove stavb, zdaj pa je ponovno prezrto in brez vladnega nosilca. Gre za področje, ki je izrazito medsektorsko in strokovno zahtevno, po izkušnjah vrste evropskih držav pa prinaša številne proračunske, gospodarske in okoljske koristi. Drugi primer je oženje projekta št. 1 – kjer vse kaže, da od »celovite prenova stavb v državni, občinski in zasebni lasti (trajnostne gradnje)« ostaja predvsem energetska sanacija (ki je finančno resda dobro podkrepljena in usmerjena v izpolnjevanje obveznosti do ciljev Evropske unije), o celoviti prenovi in trajnostni gradnji pa ni več sledu.

Pregled po treh obravnavanih projektih:

- **Koalicijski projekt št. 1: Celovita prenova stavb v državni, občinski in zasebni lasti - trajnostna gradnja (Nosilec: Ministrstvo za infrastrukturo)**

Vodenje: Vodja projekta še ni določen. Projekt še ni v fazi, ko bi lahko določili potrebna sredstva in nove zaposlitve. Časovnica bo pripravljena skladno z dinamiko črpanja sredstev iz perspektive 2014 – 2020. Za koordinacijo za izvedbo projekta bo ustanovljena medresorska delovna skupina.

Financiranje: Zagotovljena so sredstva za udeležbo RS s katerimi bomo v Sloveniji povečali delež energetske saniranih stavb, in sicer v sorazmernem deležu za sofinanciranje teh projektov s kohezijskimi sredstvi. Pripravljen je program za energetske sanacije objektov v državni upravi in shema spodbud za sanacijo objektov v zasebni lasti. V postopku priprave je Dolgoročna strategija za energetske sanacije stavb. Akcijski načrt za energetske učinkovitost 2014/20120 je že bil v javni obravnavi in bo sprejet z začetku leta 2015. Zagotovljen je povečan obseg financiranja Eko sklada in kreditnega potenciala bank za potrebe sanacije zasebnih stavb. ([podrobnosti](#) iz izčrpnega odgovora MZI v prilogi »Prvih 100 dni vlade dr. Mira Cerarja: odgovori vlade na vprašalnike o uspešnosti ukrepov za trajnostni razvoj«)

- **Koalicijski projekt št. 3: Zelena proračunska in davčna reforma (Nosilec: Ministrstvo za finance)**

Vodenje: Kot vodja projekta je imenovana državna sekretarka, ga. Vraničar. Za izvajanje tega prednostnega vladnega projekta Ministrstva za finance ni napovedalo dodatnih proračunskih sredstev in kadrovske okrepitve znotraj MF, prav tako ni predstavilo časovnice, načrta vključevanja deležnikov in medresorske koordinacije za izvedbo projekta (MF, MOP, MZI, MG).

Mreža Plan B za Slovenijo je leta 2013 pripravila poročilo »Zelena proračunska reforma za Slovenijo: odzivanje na krizo s trajnostno vizijo«³, v katerem je predstavljen potencial takšne reforme po zgledu drugih držav, pa tudi potreba po strateškem in postopnem pristopu. ([podrobnosti](#) iz izčrpnega odgovora MF v prilogi »Prvih 100 dni vlade dr. Mira Cerarja: odgovori vlade na vprašalnike o uspešnosti ukrepov za trajnostni razvoj«)

- **Koalicijski projekt št. 9: Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva, združništva in ekonomske demokracije** (Od. 1.1.2015 nosilec: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo)

Vodenje: iz Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je bilo v koalicijskem sporazumu opredeljeno kot nosilec projekta, smo dobili sporočilo, da je vodenje tega projekta 1.1.2015 preneseno na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Najavili so tudi, da bo ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Anja Kopač Mrak v kratkem ustanovila strokovni svet za razvoj ekonomske demokracije, kateremu bo tudi predsedovala.

3. UKREPI POLITIKE

Splošna ugotovitev analize je, da bo za izvedbo ukrepov, ki smo jih v koalicijskem sporazumu prepoznali kot novosti glede na utečeno dosedanje delo resornih ministrstev, potrebno zagotoviti dodatno pozornost in spodbudo s strani kabineta predsednika vlade in vladajoče stranke (ki je bila njihova pobudnica), saj še niso bili posvojeni, oz. pristojnosti še niso bile dorečene. To je v dveh primerih celo eksplicitno pričakovano: (i) zapis pravice do pitne vode kot javne dobrine v Ustavo RS in (ii) vzpostavitev neodvisnega sistema financiranja civilne družbe. Sam zapis ukrepa v koalicijski sporazum še ne zagotavlja njegove realizacije.

Podrobnejše poročilo in napovedi izvajanja ukrepov so razvidni po resorjih iz [priloge](#) »Prvih 100 dni vlade dr. Mira Cerarja: odgovori vlade na vprašalnike o uspešnosti ukrepov za trajnostni razvoj«.

4. INSTITUCIONALNA KREPITEV

Izvajanje projektov in projektna pisarna

Vlada se pripravlja na izvajanje desetih zahtevnih vladnih strateških projektov, ki so medresorskega značaja in potrebujejo projektni pristop.

Ustanovitev Vladne projektne pisarne, ki bo zadolžena za spremljanje izvajanja strateških projektov, ki so ključnega pomena za razvoj Slovenije in bo delovala v okviru Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK), je po treh mesecih še vedno v teku. Podrobnosti SVRK še ne more predstaviti, med drugim pa bodo poenotili in standardizirali metodologijo za potrjevanje, izvajanje, monitoring in razvoj projektov na ravni vlade. Devetim projektom, opredeljenih s koalicijskim sporazumom, je s sklepom vlade dodan še eden: Prenova reguliranih poklicev in dejavnosti. Na SVRK napovedujejo, da bodo javnost o poteku projektov proaktivno obveščali.

³ Zelena proračunska reforma za Slovenijo: odzivanje na krizo s trajnostno vizijo, Umanotera, 2013, <http://www.planbzaloslovenijo.si/upload/stories/zpr/umanotera%20-%20zelena%20proracunska%20reforma%202013.pdf>

Kot smo zapisali v [točki št. 2 Koalicijski projekti](#), se je v prvem trimesečnem obdobju jasno pokazalo neskladje med ustaljenim delovanjem državne uprave in projektnim pristopom, ki ga za učinkovitejše delovanje vlade na medsektorskih prednostnih področjih poskuša uvajati vladajoča stranka SMC. Predpogoj za uspešno izvedbo koalicijskih projektov bo izrazita kadrovska in finančna okrepitev profesionalnega projektnega vodenja, vzpostavitev sistematičnega medresorskega sodelovanja in strateško vključevanje deležnikov. Gre za spremembo kulture vodenja.

Smiselno bi bilo tudi okrepiti analitično podporo Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) za načrtovanje vladnih politik. To bi vladi omogočilo, da bi dobila vpogled v bolj natančne, kakovostne in neodvisne podlage ter scenarije za svoje ukrepe in koalicijske projekte (npr. zelena proračunska reforma, celovita prenova stavb in druge).

Vložek v kakovostno krepitev strateško izbranih področij (kar koalicijski projekti nedvomno so) morata vlada in javnost prepoznati kot dobro naložbo v dohitevanje razvojnega zaostanka Slovenije v primerjavi z razvitimi evropskimi državami.

Ministrstvo za okolje in prostor

Skladno s koalicijskim sporazumom je bilo za učinkovito oblikovanje in izvajanje okoljske, prostorske in gradbene zakonodaje ponovno vzpostavljeno Ministrstvo za okolje in prostor (MOP). Predvideni sta strokovna kadrovska popolnitev ministrstva (s poudarkom na področju voda, zraka, odpadkov, okoljskega prava) in finančna okrepitev področja okolja za okrepitev okoljske politike.

V prvih mesecih se je dogajalo prav obratno - ministrstvo postaja operativno šele v letu 2015, samostojno bo začelo delovati šele po sprejetju rebalansa proračuna za leto 2015 (napovedano v februarju '15). Neformalno smo tudi izvedeli, da se je namesto krepitev zgodil odliv kadrov: ob odcepitvi okoljskega dela od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v letu 2014 je nekaj kakovostnih kadrov iz skupnih služb, ki so ob združitvi leta 2012 prišli iz MOP, prestopilo v MKGP.

Pravo sliko dejanskega stanja in politične volje bosta pokazala kadrovski načrt in rebalans proračuna za leto 2015. Glede na izkušnje iz preteklosti, bo za izpolnjevanje koalicijskih obljub potrebna širša podpora na ravni Vlade, v Državnem zboru in morda tudi v javnosti.

Ministrstvo za okolje in prostor (i) nosi težko breme izpolnjevanja okoljske zakonodaje, ki mora biti usklajena z pravnim redom EU in so zaradi zaostankov odprti številni postopki Evropske komisije prosti Sloveniji ter (ii) je posebej šibko na področjih nove generacije okoljske politike, ki so razvojno in sistemsko usmerjena: prehod v nizkoogljično družbo, zelena rast, zelene inovacije, krožno gospodarstvo, zelena delovna mesta, eko dizajn, zeleno javno naročanje, zelena proračunska reforma itd.

Priloga:

Prvih 100 dni vlade dr. Mira Cerarja:

odgovori vlade na vprašalnike o uspešnosti ukrepov za trajnostni razvoj

Vsebina

Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko	9
RAZVOJ	9
KOALICIJSKI PROJEKTI.....	9
Ministrstvo za javno upravo	10
POLITIČNI SISTEM IN ČLOVEKOVE PRAVICE	10
JAVNA UPRAVA	11
Ministrstvo za infrastrukturo	13
ENERGETIKA	13
INFRASTRUKTURA	16
Ministrstvo za finance	17
JAVNE FINANCE	17
Ministrstvo za okolje in prostor	19
OKOLJE IN PROSTOR.....	19
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	24
KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PODEŽELJE.....	24
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	29
SOCIALNO PODJETNIŠTVO, ZADRUŽNIŠTVO IN EKONOMSKA DEMOKRACIJA.....	29

Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko

RAZVOJ

Strategija razvoja države do leta 2030, ki bo oprta na celovitih interdisciplinarnih strokovnih znanjih in potrebah različnih deležnikov sistema.

- Kakšna je časovnica sprejema Strategije razvoja Slovenije? (glede na koalicijski sporazum naj bi bila sprejeta najkasneje do konca leta 2015)

ODGOVOR: S pripravo nove Strategije razvoja Slovenije bo SVRK začela predvidoma v začetku leta 2015. V sodelovanju z vključenimi deležniki si bomo prizadevali, da bo sprejeta predvidoma do konca leta 2015

KOALICIJSKI PROJEKTI

Vladna projektna pisarna. Vlada izvaja devet zahtevnih vladnih strateških projektov, ki so medresorskega značaja in potrebujejo projektni pristop.

- Kdaj bo vzpostavljanje projektne pisarne zaključeno, da bo polno operativna v skladu z nalogami iz koalicijskega sporazuma?
- Kdo jo vodi?
- Kdaj bo javnosti omogočeno pregledno spremljanje razvoja in izvajanja strateških projektov (ki je bilo napovedano v koalicijski pogodbi)?

ODGOVOR: Ustanovitev Vladne projektne pisarne, ki bo zadolžena za spremljanje izvajanja strateških projektov,

ki so ključnega pomena za razvoj Slovenije in bo delovala v okviru SVRK, je v teku. Podrobnosti še ne moremo predstaviti, poudarjamo pa, da se bo v ta namen med drugim poenotilo in standardiziralo metodologijo za potrjevanje, izvajanje, monitoring in razvoj projektov na nivoju vlade.

Sicer pa je bilo identificiranih 10 strateških projektov (9 s koalicijskim sporazumom in 1 s sklepom vlade) ter njihovi nosilci:

1. Celovita prenova stavb v državni, občinski in zasebni lasti (trajnostna gradnja) (*Nosilec: Ministrstvo za infrastrukturo*)
2. Poenostavitev sistema javnih naročil (*Nosilec: Ministrstvo za finance*)
3. Zelena proračunska in davčna reforma (*Nosilec: Ministrstvo za finance*)
4. Združitev upravljanja in vodenja IKT celotne javne uprave (*Nosilec: Ministrstvo za javno upravo*)
5. Uvedba davčnih blagajn in dosledno plačevanje socialnih obveznosti (*Nosilec: Ministrstvo za finance*)
6. Vse na enem mestu (VEM)
 - VEM v okviru Centrov za socialno delo (*Nosilec: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti*)
 - VEM za pridobivanje dovoljenj in soglasij (*Nosilec: Ministrstvo za okolje in prostor*)
 - VEM za poslovne subjekte (*Nosilec: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo*)
 - VEM za mlade (*Nosilec: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport*)
 - VEM za pomoč podjetjem v tujini (*Nosilec: Ministrstvo za zunanje zadeve*)
7. Sistem kriznega upravljanja in vodenja (*Nosilec: Ministrstvo za obrambo*)

8. Sistemsko razdolževanje in koordinacija prestrukturiranja (*Nosilec: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo*)

9. Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva, združništva in ekonomske demokracije (*Nosilec: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo*)

10. Prenova reguliranih poklicev in dejavnosti (sklep vlade) (*Nosilci: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti*)

Javnost bomo o poteku projekta proaktivno obveščali.

Ministrstvo za javno upravo

POLITIČNI SISTEM IN ČLOVEKOVE PRAVICE

Odprt dialog s civilno družbo.

- Kako poteka vzpostavitev delujoče in odzivne digitalne platforme/portala za sodelovanje s civilno družbo, ki je bila napovedana najkasneje do sredine leta 2015? Kako poteka vključevanje civilne družbe v oblikovanje te platforme?

ODGOVOR: Glavni portal za sodelovanje s civilno družbo bo tudi v prihodnje ostal portal eDemokracija, za katerega se predvideva okrepitev, predvsem v smeri razvoja večje preglednosti in dostopnosti. Portal eDemokracija bo del aplikacije ePredpisi, ki je v fazi priprave. Z vidika priprave boljših predpisov so aktivnosti usmerjene v učinkovito implementacijo ocene učinkov predpisov na posamezna področja, v prvi vrsti na MSP test (presoja učinkov na gospodarstvo), kasneje pa še na vsa ostala področja.

- Kakšna je predvidena časovnica za spremembo zakonodaje (kjer je to potrebno) za formalno vključevanje civilne družbe v delovanje države po principu vzajemnosti?

ODGOVOR: Novembra 2009 je državni zbor sprejel Resolucijo o normativni dejavnosti, ki določa vodila za pripravo boljših predpisov in minimalne standarde vključevanja javnosti v postopke priprave predpisov, ki predstavlja okvir za vključevanje civilne družbe v procese odločanja. Z namenom okrepitve in dosledne implementacije načel iz resolucije je v izvajanju projekt RIA, v okviru katerega bo izvedeno usposabljanje javnih uslužbencev, njegov namen pa bo usposobiti pripravljavce predpisov in jih usmeriti v učinkovito uporabo mehanizmov civilnega dialoga.

- Do kdaj je predvidena vzpostavitev neodvisnega sistema financiranja civilne družbe ob jasnih kriterijih za spremljanje ustvarjene vrednosti?

ODGOVOR: Organizacije civilne družbe se večinoma financirajo na podlagi razpisov, javnih pozivov in programov, ki so vezani na določeno obdobje. Da bi lahko spremljali učinkovitost izvajanja odobrenih vsebin, je potrebno že v razpisni dokumentaciji določiti jasne merljive cilje in na krovni ravni oblikovati merila za spremljanje učinkovitosti oziroma dodane vrednosti. Pri neodvisnem sistemu financiranja civilne družbe ne gre za vzpostavitev ločenega zaprtega sistema, temveč za vzpostavitev kontroliranega in transparentnega okvira, znotraj katerega so jasno razvidni razpoložljivi finančni viri in razpisane vsebine. Zavzemali se bomo za dosledno stalno vgrajevanje meril za spremljanje učinkovitosti tako v razpisne dokumentacije, merjenje doseganja ciljev in kazalnikov učinkov na družbo ter transparentno objavljane enotnih. Smo pa že pristopili k začetku priprave Strategije razvoja prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij, katere pomemben del bo prav krepitev in povezovanje organizacij civilne družbe z bolj dolgoročnim financiranjem in postopnim prevzemanjem bolj odgovornih nalog v javnem interesu. Strategija bo od samega začetka nastajala v partnerstvu s predstavniki civilne

družbe, zato bodo tudi elementi za spremljanje ustvarjene vrednosti oblikovani enotno in bodo služili kot podlaga konkretnim razpisom in drugim oblikam sofinanciranja.⁴

JAVNA UPRAVA

Jasni in transparentni kriteriji odgovornosti.

- Kakšna je časovnica vzpostavitve jasnih kriterijev osebne odgovornosti vsakega zaposlenega v javni upravi in sprememb plačnega sistema za povečanje uspešnosti in učinkovitosti delavcev ter dvig kvalitete in hitrosti opravljanja javnih storitev?

ODGOVOR: V Normativnem delovnem programu Vlade Republike Slovenije za leto 2015 je predvideno sprejetje novele Zakona o javnih uslužbencih. V skladu s programom bo novela zakona obravnavana po rednem postopku in sprejeta konec leta 2015. Ministrstvo za javno upravo, ki je pristojno za pripravo predloga zakona, bo v novelo vključilo spremembe in dopolnitve zakona, kot na primer tudi natančnejšo opredelitev odgovornosti in pristojnosti uradnikov na najvišjih položajih. Vse spremembe in dopolnitve bodo sledile posameznim ciljem za doseganje učinkovitejšega uslužbenskega sistema, pri tem pa je treba upoštevati, da Zakon o javnih uslužbencih zajema le ureditev za javne uslužbenke v državnih organih in upravah lokalnih skupnosti (22. člen ZJU).

Nadalje pojasnjujemo, da je bilo v pogajanjih z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja dogovorjeno, da se bodo najkasneje meseca marca 2015 pričela pogajanja o odpravi anomalij plačnega sistema javnega sektorja, kar vključuje tudi pogajanja/usklajevanja o vzpostavitvi fleksibilnejšega plačnega sistema javnega sektorja in nagrajevanja zaposlenih, ki bo bolj povezano s konkretnimi delovnimi rezultati. Spremembe plačnega sistema v tej smeri bodo pomembno prispevale k boljši izrabi potencialov zaposlenih ter njihovem učinkovitejšemu in bolj uspešnem delu.

- Do kdaj bodo za posamezen organ državne uprave določeni kazalci učinkovitosti in rezultati javno objavljeni?

ODGOVOR: V nastajajoči Strategiji razvoja javne uprave 2020, ki bo predvidoma sprejeta konec februarja 2015, je na področju sistema vodenja kakovosti v javni upravi določen ukrep, da se vzpostavi enotni sistem (aplikacija) za spremljanje ključnih strateških ciljev, ki bodo preko procesnih kazalnikov kaskadno spremljani na vseh organizacijskih ravneh s ciljem večje preglednosti in odgovornosti pri rabi kadrovskega in finančnega virov.

Transparentnost. Preglednost delovanja javne uprave je temeljni pogoj za zagotavljanje njenega odgovornega delovanja za uresničevanje javnega interesa, kakor tudi za preprečevanje, odkrivanje in uveljavljanje odgovornosti zaradi zlorab v zvezi z njenim delovanjem.

- Kakšen je načrt vlade za zagotovitev transparentnosti naslovnikov pravic in obveznosti tako, da bodo slednji jasno poznali pravice, dolžnosti, kdo je pristojen, kakšne storitve so na voljo, kaj je potrebno predložiti in kakšno pravno varstvo imajo na voljo.

ODGOVOR: Državni portal **e-uprava** (<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/>) predstavlja enotni državni portal, preko katerega lahko javnost dostopa do velikega števila podatkov javnega sektorja, predvsem glede storitev javne uprave, posebej za državljane, za pravne osebe in za javno upravo. Podatke glede številnih storitev javne uprave na portalu objavljajo organi sami, razporejeni so v tematsko zaključene sklope in razporejeni v t.i. register storitev Pravna podlaga – 2. in 3. odstavek 11. člena Uredbe o

⁴ Popravek prvotnega odgovora MJU, ki smo ga prejeli 24.12.2014 in ponovno 13.2.2015.

posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja. Posebej so na enem mestu zbrane tudi elektronske storitve e-uprave.

Do konca leta 2014 se je na portalu e-uprava registriralo skupno več kot 130.000 uporabnikov. Skupno število vseh dostopov do vseh storitev v letu 2014 do sedaj je bilo 7.013.156. Deset najbolj pogostih pregledanih storitev na portalu e-uprava letu 2014 vključuje:

1312	Nadaljnje prejemanje Zoisove štipendije (po starem Zakonu o štipendiranju)	1047158
881	Pridobitev otroškega dodatka	264107
1001	Dopolnilne dejavnosti na kmetijah	248052
865	Izdaja gradbenega dovoljenja	211520
882	Pravica do očetovskega dopusta	123316
878	Prodaja kmetijskega zemljišča, kmetije ali gozda	113039
479	Ali sem upravičen do neprofitnega stanovanja?	112713
889	Informativni izračun dohodnine za leto 2013	103276
1390	Plačevanje upravnih taks za dokumente in dejanja v upravnih in drugih javnopravnih zadevah pri upravnih organih	79809
733	Dostop do centralnih registrov živali	79464

Vseh postopkov, ki so predstavljeni na e-upravi je preko 400, seznam je objavljen [tule](#).

Za državljane naj bi bil nov portal na voljo v prvi polovici 2015. Portal v trenutku priprave tega prispevka še nastaja, na tem mestu bi zato izpostavili le nekaj konkretnih funkcionalnosti, ki bodo portal približale uporabnikom. Kot je bilo že omenjeno, ima nov portal povsem novo grafično zasnovano, ki sledi sodobnim trendom na področju oblikovanja spletnih mest. Poleg tega upošteva vsa pravila dobre uporabniške izkušnje za vse uporabnike, tudi tiste, s posebnimi potrebami (npr. slepi in slabovidni, gluhi in gluhonemi). Vsebine so razdeljene po smiselno zaključenih področjih, ki uporabniku omogočajo enostavno prehajanje med posameznimi aktivnostmi, ki ga zanimajo.

Področja so razdeljena na podpodročja, ta pa vsebujejo konkretne aktivnosti, ki se nanašajo na neko situacijo, ki jo uporabnik ureja (npr. zamenjava osebne izkaznice, čemur lahko rečemo tudi enostaven življenjski dogodek).

Ker pa so nekatere situacije kompleksne in dejansko predstavljajo določen življenjski dogodek (npr. rojstvo, selitev, poroka, smrt, menjava službe itd.), bodo na portalu tudi posebni vodiči, ki bodo uporabnika vodili skozi takšen življenjski dogodek in mu na podlagi njegove konkretne življenjske situacije predstavili aktivnosti, ki jih mora ali jih je priporočljivo opraviti (elektronsko ali osebno).

Zavedamo pa se, da ogromno uporabnikov ne išče vsebin po vnaprej pripravljenih strukturah, smo v nov portal vključili sodoben, napreden iskalnik, ki bo omogočal res hitro in enostavno iskanje. Iskalnik je prilagojen slovenskemu jeziku in upošteva večino njegovih posebnosti. Poleg tega je iskalnik učljiv, kar pomeni, da ga bomo lahko vseskozi nadgrajevali in vanj vključevali pojme, ki jih bodo uporabniki največkrat iskali. Posebna pozornost novega portala je namenjena tudi modulu Moja e-uprava, katerega ambicija je postati okno uporabnika v podatke, ki jih o njem hrani država. Tako se povezujemo z različnimi viri podatkov, ki so o nas samih shranjeni v različnih registrih in bazah podatkov, ki jih uprava na podlagi predpisov vodi o nas.

Pri razvoju nove e-uprave nismo pozabili niti na tiste, ki prisegajo na mobilnost. Nova e-uprava bo tako prilagojena tudi za delovanje na različnih mobilnih napravah kot so tablice in mobilni telefoni.

ENERGETIKA

Koalijski projekt št. 1: Celovita prenova stavb v državni, občinski in zasebni lasti (trajnostna gradnja) v okviru katerega so bili napovedani tudi prednostni ukrepi.

- Kdo je vodja projekta?
- Kolikšna dodatna proračunska sredstva in kadrovske okrepitve znotraj Direktorata za energetiko so zagotovljena za izvajanje tega prednostnega vladnega projekta?
- Sta pripravljene časovnica projekta in načrt vključevanja deležnikov?
- Kako bo zagotovljena medresorska koordinacija za izvedbo projekta (MF, MOP, MG)?

ODGOVOR: Vodja projekta še ni določen.

Projekt še ni v fazi, ko bi lahko določili potrebna sredstva in nove zaposlitve.

Časovnica bo pripravljena skladno z dinamiko črpanja sredstev iz perspektive 2014 – 2020.

Za koordinacijo za izvedbo projekta bo ustanovljena medresorska delovna skupina.

- So sprejeti ukrepi in proračunske podlage, s katerimi bomo v Sloveniji povečali delež energetske saniranih javnih in zasebnih objektov preko obstoječih finančnih mehanizmov? Če ne, do kdaj jih načrtujete?

ODGOVOR: Sprejeti so zagotovljena sredstva za udeležbo RS, in sicer v sorazmernem deležu za sofinanciranje teh projektov s kohezijskimi sredstvi.

- Je pripravljen program za energetske sanacije objektov v državni upravi in shema spodbud za sanacije objektov v zasebni lasti.

ODGOVOR: V postopku priprave je Dolgoročna strategija za energetske sanacije stavb. Akcijski načrt za energetske učinkovitosti 2014/20120 je že bil v javni obravnavi in bo sprejet z začetku prihodnjega leta.

- Je zagotovljen povečan obseg financiranja Eko sklada in kreditnega potenciala bank za potrebe sanacije zasebnih stavb?

ODGOVOR: Vlada RS je na seji, 24.12. 2014, sprejela Uredbo o zagotavljanju prihrankov energije, ki jo bo objavila v Uradnem listu Republike Slovenije.

V skladu z Direktivo o energetske učinkovitosti mora vsaka država članica določiti sistem obveznosti energetske učinkovitosti, s katerim zagotovi, da distributerji energije oziroma podjetja za maloprodajo energije vsako leto dosežejo prihranke energije v višini 1,5 % letne količine prodane energije končnim odjemalcem. V Sloveniji bomo en del te zaveze dosegli z obveznostmi dobaviteljev energije, drug del pa preko spodbud Eko sklada.

Energetski zakon namreč določa, da morajo vsi dobavitelji energije končnim odjemalcem zagotavljati prihranke energije pri končnih odjemalcih. Nova Uredba o zagotavljanju prihrankov energije določa obdobje in višino prihrankov končne energije, način izračuna prihrankov energije, porazdelitev prihrankov energije po posameznih letih določenega obdobja ter vrste energetske storitev in ukrepov za doseganje prihrankov energije.

Nova uredba skladno z Direktivo o energetske učinkovitosti širi krog zavezancev za plačevanje energetske učinkovitosti na vse odjemalce energije (vključno z zavezanci, ki so vključeni v evropsko shemo trgovanja z emisijskimi kuponi-ETS zavezanci).

Pri tem so v največji dopuščeni meri upoštevane oziroma uporabljene izjeme, ki jih dopušča Direktiva o energetske učinkovitosti, tako da bodo zavezanci za doseganje prihrankov in posredno odjemalci energije, ukrep začeli uporabljati postopoma.

Druga polovica prihrankov energije na podlagi obveznosti Direktive o energetske učinkovitosti pa bo dosežena z izvajanjem ukrepov Eko sklada, za kar je pravna podlaga dana v EZ-1. Eko sklad na nacionalni ravni pripravlja in izvaja program za izboljšanje energetske učinkovitosti. Ta Uredba določa tudi višino prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti za izvajanje programa Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada za izboljšanje energetske učinkovitosti.

Sredstva se zagotavljajo s plačilom prispevka k ceni električne energije, toplote in goriv za povečanje energetske učinkovitosti, ki so ga dolžni plačevati vsi končni odjemalci dobavitelju energije oziroma goriv. Končni odjemalci sredstva v obliki prispevka k ceni energije oziroma goriv plačujejo operaterju, kjer ta obstaja, pri drugih energentih pa dobavitelju energije oziroma goriv, le ta pa jih nakazuje Eko skladu.

Višina prispevka je določena tako, da bo do leta 2017 vsaka kilovatna ure energije, ne glede na to v kakšni obliki je, enakomerno obremenjena. Skupna zbrana sredstva na letnem nivoju morajo zadoščati za izvajanje programa Eko sklada. Na podlagi uredbe bo na letnem nivoju zbranih okrog 40 mio EUR. **Ta sredstva bo Eko sklad namenil za spodbude za energetske sanacije stavb.**

Skupno povečanje prispevka pri električni energiji in plinu v letu 2015 glede na leto 2014 bo 7 mio EUR, od tega bodo ETS zavezanci obremenjeni s 4,8 mio EUR. Za ne-ETS sektor bodo cene električne energije višje za 0,22%, za plin pa 0,34%. Za ETS sektor se bo cena električne energije povišala za 0,84%, za plin pa 1,5%.

Zeleno javno naročanje

- Kakšna je predvidena organizacija ureditve medresorskega področja zelenega javnega naročanja: posodobitve vsebinskih prilog Zakona o javnih naročilih, uskladitev izvajanja z Računskim sodiščem RS in Državno revizijsko komisijo, ter vzpostavitev razmer za nemoteno izvajanje zelenih naročil?

ODGOVORA NI.

Energetski koncept Slovenije naj bi se med drugim zavzel za zmanjšanje energetske odvisnosti, z zagotavljanjem trajnostne oskrbe skozi izrabo obnovljivih virov energije in podvojeno učinkovitostjo rabe energije do leta 2020.

- Kateri so časovni mejniki priprave Energetskega koncepta Slovenije?
- Je določen nosilec oziroma odgovorna organizacija za izvedbo?

ODGOVOR: Sprejem EK Slovenije v DZ se predvideva za konec 2016, odvisno od postopkov in predvsem strateške presoje vplivov na okolje, ki vnašajo določeno mero negotovosti v terminski plan.

Nosilec je Direktorat za energetiko - Ministrstvo za infrastrukturo

Finančno vzdržen sistem podpor za obnovljive vire energije (OVE).

- So oblikovane letne podpore za OVE tako, da bodo pokrite obveznosti za nazaj in zagotovljena sredstva za nove investicije? Če ne, do kdaj jih načrtujete?

ODGOVOR: Za obstoječo shemo pa bo potrebno v prihodnjem letu zagotoviti dodatna sredstva iz naslova OVE prispevka. Z novim energetskega zakonom EZ-1 pa je vpeljan spremenjen vzdržen način financiranja OVE sheme.

- So pripravljene kriteriji za višino spodbud glede na udeležbo slovenske industrije pri proizvodnji tehnologije? Če ne, do kdaj jih načrtujete?

ODGOVOR: V prihodnje bo načelo spodbujanja tehnologij z udeležbo slovenske industrije imelo večjo težo kot doslej. Podpirali in spodbujali bomo domače proizvajalce, vključene v OVE industrijo, da bodo združili in poiskali nove inovativne modele vpeljave OVE tehnologij.

Neodvisna revizija izvedbe gradnje TEŠ 6.

- Kako poteka zagotavljanje neodvisne revizije TEŠ 6 in ekonomike prihodnjega obratovanja? Kateri so glavni mejniki?

ODGOVOR: Vlada je na svoji 10. redni seji dne 20. 11. 2014 sprejela sklep, s katerim je ustanovila in imenovala medresorsko skupino za pripravo osnutka zakona za izvedbo neodvisne preiskave izgradnje in revizije poslov pri izgradnji bloka 6, TEŠ oziroma oblikovanje zakonodajnega predloga za izvajanje neodvisnih nadzorov izvajanja državnih strateških in infrastrukturnih projektov.

Delovna skupina v sestavi državnih sekretarjev, Metoda Dragonje, Klemena Grebenška, Darka Stareta, vodje Službe vlade za zakonodajo Ksenije Mihovar Globokar in namestnice generalnega sekretarja vlade Mirande Groff Ferjančič, je začela z delom takoj po njeni ustanovitvi in imenovanju.

Ključne rešitve oziroma značilnosti oblikovanega osnutka zakona, ki ga je pripravila delovna skupina so:

- Ustanovitelj vsakokratne preiskovalne komisije je Vlada RS na predlog pristojnega ministra, v katerega resor oziroma področje dela sodi preiskovani projekt oziroma zadeva. Predlagatelj pa je lahko tudi predstojnik neodvisnega in/ali samostojnega nadzorstvenega oziroma pravosodnega državnega organa. Vlada s sklepom o ustanovitvi imenuje tudi predsednika komisije.
- Sestava komisije je veččlanska, število članov je zaradi kolegijskega odločanja vedno neparno, najmanjše število članov pa je 3. Predsednik komisije predlaga oziroma soglaša z imenovanjem ostalih dveh oziroma večjega števila članov, ki naj bi bili praviloma iz nadzorstvenih državnih organov ali drugih subjektov javnega sektorja kot ga opredeljuje ZIntPK, lahko pa so imenovane tudi druge osebe oziroma strokovnjaki iz zasebnega sektorja. V tem primeru mora komisija izdelati tudi finančni načrt oziroma oceno finančnih stroškov ki ji predstavlja najem oziroma plačilo storitev zunanjih izvajalcev in strokovnjakov.
- Naloge in cilji preiskovalne komisije oziroma preiskave so poleg ugotavljanja celovitega dejanskega stanja, ocene pravilnosti, gospodarnosti oziroma stroškovne učinkovitosti projekta tudi oblikovanje podlag za nadaljnje odločitve vlade v zvezi s preiskovanim projektom ter identifikacija mehanizmov/ukrepov za preprečitev ali zmanjšanje tveganj nepravilnosti, negospodarnosti oziroma stroškovne neučinkovitosti bodočih velikih projektov.

Pristojnosti in pooblastila preiskovalne komisije so pretežno preventivnega značaja (pridobivanje in izmenjava podatkov in dokumentov ter vabljenje oziroma opravljanje razgovorov s posameznimi osebami, ki nimajo statusa preiskovanca ali zaslišane osebe).

Delovna skupina je oblikovala osnutek zakona, ki predstavlja ustrezno podlago za pripravo vladnega predloga zakona, ki bo omogočal hitro in celovito izvedbo neodvisne preiskave oziroma nadzora velikih projektov vključno s projektom izgradnje bloka 6 TEŠ in ugotavljanje razlogov npr. nastanka in odgovornosti za nastanek t. i. bančne luknje.

INFRASTRUKTURA

Sprejetje Strategije razvoja prometne infrastrukture.

- **Kateri so časovni mejniki priprave Strategije razvoja prometne infrastrukture?**

Strategija je bila objavljena na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za infrastrukturo v ponedeljek, 15.12.2015, ko se je začela javna obravnava okoljskega poročila za celovito presojo vplivov na okolje za strategijo razvoja prometa v RS in predlog strategije same. Po opravljeni javni razpravi, dopolnjevanju strategije in okoljskega poročila ter dokončnem soglasju Ministrstva za okolje in prostor, bomo posredovali strategijo v sprejem na Vlado RS (predvidoma še v prvi polovici leta 2015).

- **Je določen nosilec oziroma odgovorna organizacija za izvedbo?**

Strategijo je pripravila delovna skupina znotraj Ministrstva za infrastrukturo, ki jo je vodil mag. Matjaž Vrčko.

Pri izdelavi Strategije pa so sodelovala tudi podjetja PNZ, ki je razvil nacionalni prometni model, DRI, ki je vodil koordinacijo, nadzor in ekonomske analize projektov ter Aquarius, ki je izdelal celovito presojo vplivov na okolje.

S strani EU pa je sodeloval EIB-Jaspers, ki je svetoval pri izdelavi dokumenta s stališča predhodnih pogojenosti za črpanje EU sredstev za področje prometa.

Na podlagi Strategije pa bo sprejet operativni program za izvedbo strategije z opredeljenimi aktivnostmi, roki, nosilci in sredstvi.

Veliki infrastrukturni projekti.

- **Na kakšni osnovi Vlada RS v odsotnosti najpomembnejših programsko-strateških dokumentov izbira velike infrastrukturne projekte za sofinanciranje s strani EU (t.i. Junkerjev program)?**

Vsi projekti, ki so zbrani v Operativnem programu za izvajanje kohezijske politike 2014 – 2020 in projekti, ki jih je Slovenija uvrstila na seznam Naložbenega načrta za Evropo (t.i. Junkerjev program), so opredeljeni na podlagi nacionalnega prometnega modela.

Ministrstvo za finance

JAVNE FINANCE

Koalicijski projekt št. 3: Zelena proračunska in davčna reforma

Prejeli smo obvestilo, da je kot vodja projekta že imenovana državna sekretarka, ga. Vrničar.

Zanima nas:

- Kolikšna dodatna proračunska sredstva in kadrovske okrepitve znotraj Ministrstva za finance za izvajanje tega prednostnega vladnega projekta?
- Sta pripravljene časovnica projekta in načrt vključevanja deležnikov?
- Kako bo zagotovljena medresorska koordinacija za izvedbo projekta (MF, MOP, MZI, MG)? Načrtujete vzpostavitev delovne skupine za ta projekt?

ODGOVOR: Pri pripravi zelene proračunske in davčne reforme je potrebno upoštevati, da so okolju škodljive subvencije lahko ekonomsko učinkovite oz. socialno pravične, torej sprejemljive, zato se je primerno pri pripravi ukrepov najprej lotiti predvsem tistih, ki so okolju bolj škodljive, a hkrati niso pomembne (oz. so manj pomembne) za ostale politike oz. cilje, ki se jih prav tako zasleduje.

Pri določanju ukrepov se išče ravnotežje med različnimi politikami na področju okolja, energetike, transporta, kmetijstva in davkov oz. javnofinančnih potreb in interesov. Na podlagi Zakona o varstvu okolja so bile kot povračilo za negativne vplive na okolje uvedene okoljske dajatve; poleg tega so se določeni davčni ukrepi in plačila za javno infrastrukturo (davek na motorna vozila, plačilo za uporabo cest, plačila po Zakonu o vodah) vezali na okoljske elemente oz. je njihov namen vsaj delno pokriti škodo, ki je nastala z rabo virov oz. onesnaževanjem. Na drugi strani so ukrepi, ki bi jih lahko smatrali kot okolju škodljive, preiščeni, uravnoteženi, primerljivi v mednarodnem okviru in v prvi vrsti namenjeni ohranjanju konkurenčnosti domačega kmetijstva in gospodarstva na mednarodnem trgu. Podobne kompromise bo potrebno iskati tudi v prihodnje ob razmišljanju o bodočih spremembah na tem področju.

Uvajanje zelenih davkov je možno le postopno, na daljši rok. Pri vseh ukrepih je treba biti pozoren na javnofinančne prihodke.

Pri delu na omenjenem projektu v okviru Ministrstva za finance je bilo ugotovljeno, da je primerno proučiti poročilo delovne skupine za zeleno davčno reformo, ki je bilo pripravljeno v letu 2011 in razmisliti o ustreznih rešitvah na daljši rok.

Ministrstvo za finance je v letu 2014 kot odziv na sklep z dne 19. septembra 2013, sprejet s strani Odbora za finance in monetarno politiko, Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje in Odbora za infrastrukturo in prostor Državnega zbora RS, ob obravnavi poročila nevladnih organizacij »Zelena proračunska reforma in možnosti za zmanjševanje primanjkljaja državnega proračuna s selektivnim pristopom zmanjševanja okolju škodljivih subvencij«, v okviru medresorskega usklajevanja preučilo možnosti na področju odprave okolju škodljivih subvencij, kot je izhajalo omenjenega poročila.

Pri tem so bili ob sodelovanju drugih resornih ministrstev identificirani določeni možni ukrepi na področju odprave okolju škodljivih subvencij, pri čemer je bilo ugotovljeno, da so bili določeni ukrepi na tem področju že realizirani (odprava oprostitve dela trošarine za energente, ki jim je bilo dodano biogorivo; ukrepi v gozdarstvu z namenom večje učinkovitosti nadzornih organov), identificirani so bili ukrepi, realizacijo katerih bi bilo primerno preučiti v srednjeročnem obdobju, ter ukrepi, ki so bili

izpostavljeni tudi v poročilu nevladnih organizacij, za katere pa je bilo ocenjeno, da njihova realizacija v srednjeročnem obdobju zaradi vpliva na druge politike problematična.

Ukrepe na področju zelene proračunske in davčne reforme je potrebno sprejemati tudi in zlasti ob upoštevanju javnofinančne situacije v Sloveniji. Tako ostaja doseganje javno finančne konsolidacije en izmed pglavitnih ciljev Slovenije v prihodnje, in v tej smeri je potrebno sprejemati tudi ukrepe na področju zelene proračunske in davčne reforme. Pri tem pa je potrebno izpostaviti da zgolj odprava določenih tako imenovanih okolju škodljivih subvencij ne pomeni avtomatično povečanja proračunskih prihodkov, ampak lahko zaradi prepletenosti ekonomije povzroči znatne proračunske izpade iz naslova drugih proračunskih virov, ki lahko tudi večkratno presežajo potencialne koristi odprave takšnih subvencij. Zato je v trenutni javnofinančni situaciji potrebna velika pozornost pri sprejemanju ukrepov, da se ne ogrozi stabilnost proračunskih virov.

Koalicijski projekt št. 1: Celovita prenova stavb v državni, občinski in zasebni lasti (trajnostna gradnja) vključuje tudi področje zelenega javnega naročanja.

- Kakšna je vloga Ministrstva za finance znotraj tega projekta: pri ureditvi medresorskega področja zelenega javnega naročanja: posodobitve vsebinskih prilog Zakona o javnih naročilih, uskladitev izvajanja z Računskim sodiščem RS in Državno revizijsko komisijo, ter vzpostavitvi razmer za nemoteno izvajanje zelenih naročil?

ODGOVOR: Vprašanje se samo deloma dotika Ministrstva za finance. Namreč, za vprašanje energetske sanacije stavb državne uprave je pristojno Ministrstvo za javno upravo. Kar pa se tiče neposrednega vprašanja, pa je odgovor s strani Ministrstva za finance:

Ministrstvo za finance je pristojno za področje javnega naročanja in je tudi predlagatelj Uredbe o zelenem javnem naročanju. Vendar pa je potrebno opozoriti, da so za vsebine Uredbe pristojna resorna ministrstva, in sicer vsak s svojega področja, bodisi da gre za področje energetike ali okolje. Pristojna ministrstva glede na področje pripravijo predloge vsebin, ki se potem uskladijo z Ministrstvom za finance in uvrstijo v predlog sprememb Uredbe o zelenem javnem naročanju.

Ministrstvo za okolje in prostor

OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje in prostor. Skladno s koalicijskim sporazumom je bilo vzpostavljeno Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) za učinkovito oblikovanje in izvajanje okoljske, prostorske in gradbene zakonodaje.

- Ali sta bili zagotovljeni strokovna kadrovska popolnitev ministrstva (s poudarkom na področju voda, zraka, odpadkov, okoljskega prava) in finančna okrepitev področja okolja za okrepitev okoljske politike?
- Koliko je zagotovljenih novih delovnih mest in koliko dodatnih finančnih sredstev v letu 2015?

ODGOVOR: Kadrovska popolnitev in finančna okrepitev bosta možni s sprejetjem kadrovskega in finančnega načrta, enak je tudi odgovor na drugo vprašanje. Ustrezne popolnitve na okoljskem delu bodo mogoče šele ob zagotovitvi navedenih pogojev, o katerih bodo tekli pogovori v začetku leta 2015, potrebna pa bo širša podpora (na ravni Vlade).

Podnebna politika.

- Kako MOP v letu pred odločilno podnebno konferenco v Parizu jeseni 2015 izvaja v koalicijskem sporazumu napovedano ambiciozno politiko na področju podnebnih sprememb, ki je bila prepoznana kot pomemben potencial za trajnostno gospodarsko rast in ustvarjanje zelenih delovnih mest?
- Kako bo zagotovljena učinkovita, ciljno usmerjena in transparentna poraba sredstev iz podnebnega sklada?

ODGOVOR: EU in države članice (v nadaljevanju DČ), vključno s Slovenijo, ohranjajo vodilno vlogo v pogajanjih za pripravo novega globalnega podnebnega sporazuma, ki ga bodo pogodbenice okvirne Konvencije o spremembi podnebja sprejele na podnebni konferenci OZN v Parizu, decembra 2015. Vodilno vlogo so soglasno z ambicioznim nastopom EU in njene DČ pokazale na podnebni konferenci OZN v Limi, v prvi polovici decembra 2014. Proaktivni nastop EU in DČ temelji na oktobrskem dogovoru Evropskega sveta glede novega podnebno-energetskega okvira do leta 2030, ki določa, da bodo EU in njene DČ zmanjšale svoje emisije toplogrednih plinov do leta 2030 za najmanj 40 % glede na leto 1990. Slovenija v celoti podpira ambicijo in predlagani cilj EU in DČ, in bo po pripravi izvedbene zakonodaje za podnebno-energetski okvir 2030 prevzela pošten delež te skupne zaveze.

Slovenija je sicer članica skupine 13 najbolj ambicioznih DČ EU na področju podnebnih aktivnosti (t.i. GGG – Green Growth Group), ki se je zavzemala za potrditev omenjenega cilja. Ta skupina je tudi 18. 12. 2014 dokončno uskladila skupno ambiciozno *Izjavo glede podnebne politike in aktivnosti* na tem področju v naslednjih letih, ki so jo podpisali ministri, odgovorni za področje podnebnih aktivnosti, ki bo vodilo te skupine DČ za naprej, in ki bo posredovana tudi Evropski komisiji kot politično napotilo k dokončnemu oblikovanju in izvajanju programa dela nove Komisije na področju podnebnih aktivnosti. Izjava GGG predvsem poziva k ambicioznim ukrepom glede podnebno-energetskega okvira do leta 2030 in njegove izvedbene zakonodaje; nadalje k urgentni reformi EU sistema za trgovanje s toplogrednimi plini (EU ETS) in k takojšnjemu sprejetju mnogo bolj ambicioznega ukrepa Rezerve za stabilnost trga (t.i. Market Stability Reserve); nadalje k bolj zgodnji implementaciji cilja za toplogredne pline (TGP) do leta

2030. Posebno poglavje te Izjave je poziv Komisiji za pospešitev aktivnosti na področju podnebnih sprememb.

Vlada RS je 17. 12. 2014 sprejela tudi pomemben dokument, ki opredeljuje domače ukrepe zmanjševanja emisij toplogrednih plinov. Operativni program zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov (v nadaljevanju OPTGP) je izvedbeni načrt ukrepov za doseganje pravno obvezujočega cilja Slovenije za zmanjšanje emisij do leta 2020 iz podnebno energetskega svežnja EU. Osredotoča se predvsem na sektorje, ki predstavljajo največje deleže v emisijah izven evropske sheme trgovanja z emisijami: stavbe, promet, kmetijstvo ter odpadke. Cilje do 2020 določa tudi s pogledom do leta 2030, saj so za pripravo programa ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 pomembne tudi dolgoročne ambicije podnebne politike do leta 2030 in do leta 2050 ter dejstvo, da se tudi cilji držav članic EU do leta 2020 lahko še zaostrijo. Ukrepi določeni v OPTGP predstavljajo ključni del programa za spreminjanje Slovenije v »z viri gospodarno, zeleno in konkurenčno nizkoogljično gospodarstvo«, kjer se v čim večji meri izkoriščajo priložnosti, ki jih prinaša podnebna politika. Investicijski ukrepi, določeni v OPTGP 2020, bodo povečali domače povpraševanje po zelenih rešitvah in predstavljajo veliko priložnost za gospodarstvo. Da bi ti ukrepi hkrati spodbudili nova, stabilna, mednarodno konkurenčna zelena delovna mesta, z visoko dodano vrednostjo, je posebna pozornost namenjena spodbudam, usmerjenim v zgodnejše faze razvoja rešitev »za zeleno gospodarsko rast«: to so spodbude za raziskave in tehnološki razvoj, za eko inovacije ter podpore za vstop na trg. Ti ukrepi so sicer dolgoročni, vendar bodo znatni učinki doseženi že do leta 2020.

Ministrstvo za okolje in prostor je sicer ob pomoči strokovnjakov z Biotehniške fakultete v Ljubljani (nosilka projekta dr. Lučka Kajfež Bogataj) nadalje pripravilo tudi osnutek Ocene tveganj in priložnosti, ki jih podnebne spremembe prinašajo za Slovenijo, ki bo ne glede na vključenost deležnikov že v dosedanjo pripravo, tudi še predmet nadaljnjega usklajevanja. Prvi korak tega procesa je bila opredelitev vplivov podnebnih sprememb po sektorjih in območjih. Opredeljevanje vplivov podnebnih sprememb temelji na analizi podlag, preteklih vrednosti in trendov, ter modelnih izračunih glavnih podnebnih kazalcev. Ocena tveganj in priložnosti bo podlaga za Akcijski načrt prilagajanja podnebnim spremembam, ki se bo pripravil do konca 2015. Akcijski načrt bo identificiral tiste ukrepe, ki so sinergični z blaženjem podnebnih sprememb, vseboval pa bo vrsto ukrepov po vseh sektorjih, kjer je nadaljnji potencial za zelena delovna mesta.

Nacionalni program varstva okolja (NPVO) je krovni programski dokument okoljevarstvene politike države, je zakonska obveznost po ZVO in mora biti usklajen s 7. okoljskim akcijskim načrtom EU.

- Kdo je vodja projekta?
- Kakšna je časovnica priprave NPVO?

ODGOVOR: Zavedamo se, da je NPVO krovni programski dokument politike države na področju okolja. Vendar bomo morali zaradi daljše bolniške odsotnosti predvidenega nosilca NPVO na MOP primorani poiskati novega nosilca. Predvidena časovnica priprave NPVO je do konca leta 2015.

Zapis pravice do pitne vode kot javne dobrine v Ustavo RS.

- Kakšna je predvidena časovnica zapisa pravice do pitne vode kot javne dobrine v Ustavo RS?

ODGOVOR: Dne 20. 3. 2014 je bil v Državnem zboru vložen formalni predlog za začetek postopka za dopolnitev 70. člena Ustave (glej kolumno prof. dr. Miro Cerar <http://www.iusinfo.si/DnevneVsebine/Kolumna.aspx?id=115492>). Sprememba Ustave se izvede po postopku, ki je določen v 168. do 171. členu Ustave. Iz navedenega je razvidno, da Ministrstvo za okolje in prostor ne odloča o predlogu za začetek postopka za spremembo Ustave, prav tako ni pristojno za sprejem akta o spremembi Ustave, zato ne more podati predvidene časovnice zapisa pravice do pitne vode kot javne dobrine v Ustavo RS.

Protipoplavni ukrepi na celotnem področju države.

- Kakšna je predvidena časovnica izdelave strateških in izvedbeni načrtov za vzdrževanje vodotokov, protipoplavnih ukrepov ter namakalnih sistemov?
- Kdaj bo izdelana Ocena prioriteten območij s časovnico, potrebnimi deli in potrebnimi finančnimi sredstvi?
- Bo Slovenija predlagala v t.i. Junkerjev sklad velikih projektov tudi projekt prilagajanja na podnebne spremembe (vključno z protipoplavnimi ukrepi)?

ODGOVOR: Ministrstvo aktivno pripravlja Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti, ki bo predstavljal ključni dolgoročni akt na področju obvladovanja poplavne ogroženosti v Sloveniji in ki ga moramo pripraviti do 22. decembra 2015. V njem bo s konkretnimi gradbenimi in negradbenimi ukrepi v okviru celovite obravnave na nivoju porečij naslovljena poplavna ogroženost na 61 območjih pomembnega vpliva poplav. Velja pa omeniti tudi Akcijski načrt interventnih aktivnosti zaradi poplav, ki je bil potrjen na seji Vlade RS, dne 27.11.2014, s katerim bomo interventno in v najkrajšem možnem roku preprečili morebiti še večje poplavne škode, do katerih bi lahko prišlo v primeru ponovitve podobnih poplavnih dogodkov, kot so se nam zgodili v letu 2014.

V Sloveniji imamo identificiranih 61 območij pomembnega vpliva poplav, za katera lahko trdimo, da predstavljajo najbolj poplavno ogrožena območja v Sloveniji. Na podlagi številnih analiz je bilo v letu 2012 prepoznanih cca 1200 območij kot poplavno ogroženih območij v Sloveniji. V februarju leta 2013 smo v RS dokončno določili t.i. območja pomembnega vpliva poplav, s katerimi se je na svoji seji dne, 14. februarja 2013, seznanila tudi Vlada RS.

Območja pomembnega vpliva poplav so se določila glede na kriterij možnosti poplavljanja določenega območja, in glede na to, ali je ogroženo zdravje ljudi, izvajanje gospodarskih dejavnosti, kulturna dediščina, gospodarska (npr. ceste, železnice, letališča) in družbena (npr. vrtci, šole, bolnice) javna infrastruktura ter okolje (npr. viri pitne vode). Kriteriji so bili določeni že z EU poplavno direktivo iz leta 2007. Na podlagi teh kriterijev je nastal prvi predlog 56 območij, s katerimi smo šli v letu 2012 v posvetovanje z javnostjo. V okviru posvetovanja z javnostjo je prispelo cca. 50 predlogov za vključitev še dodatnih območij med območja pomembnega vpliva poplav. Predlogi so bili večinoma podani s strani lokalnih skupnosti. Svoj predlog za dopolnitev predloga območij pomembnega vpliva poplav je na svoji 21. seji podala tudi Stalna slovensko-avstrijska komisija za Muro (predlagala je vključitev Gornje Radgone, Odrancev in Lendave med območja pomembnega vpliva poplav). Na podlagi temeljito pregledanih ter obdelanih predlogov smo med območja pomembnega vpliva poplav dodatno vključili 25 območij, jih nekaj smiselno spremenili, nekaj smiselno združili in nekaj tudi izločili. Končni nabor območij pomembnega vpliva poplav tako vključuje 61 območij v Republiki Sloveniji, za katera lahko z veliko verjetnostjo trdimo, da so glede na kriterije iz poplavne direktive (ogroženost zdravja ljudi, gospodarstva, javne infrastrukture, kulturne dediščine in okolja) najbolj poplavno ogrožena v RS. Na

podlagi tako določenih 61 območij pomembnega vpliva poplav se pripravlja Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti, katerega celoviti ukrepi so še v fazi zasnove oz. priprave.

Ocenjeno je bilo, da bi za izvedbo vseh aktivnosti, predvsem pa za izvajanje tako gradbenih kot tudi negradbenih ukrepov obvladovanja poplavne ogroženosti na teh najbolj perečih in kritičnih 61 območjih z vidika poplavne ogroženosti v Republiki Sloveniji potrebovali približno 600 mio €. Poudariti je treba, da gre za res prvo in grobo oceno. Ocena 600 mio € pomeni cca 9,8 mio € na posamično območje, cca 12,8 mio € na km² območja in cca 4,6 mio € na 1000 tam lociranih prebivalcev (oz. cca 4600 € na prebivalca). Z ureditvijo zgoraj navedenih območij na opisan način ne bo možno preprečiti vseh možnih poplavnih dogodkov, bomo pa bistveno zmanjšali njihovo verjetnost ter nastalo škodo.

Ministrstvo za okolje in prostor je Vladi RS predlagalo, da se v sklad velikih projektov vključijo tudi ukrepi za prilagajanje na podnebne spremembe, predvsem v obliki ukrepov za obvladovanje poplavne ogroženosti in izvajanje še nerealiziranih sanacijskih del po naravnih nesrečah v preteklih letih, v vrednosti 1.050 milijonov €. Projekt zajema potrebne investicije na vseh vodotokih, ki naj bi jih izvedli v obdobju 2014-2027. Vlada je projekt kot prioriteten uvrstila na listo izbranih projektov poslanih v Bruselj.

Odprava starih bremen na področju okolja. Nedavno razkritje onesnaženosti tal v Celjski Cinkarni osvetljuje pomembnost te problematike.

- Kdaj bo pripravljena natančna analiza starih bremen?
- Kdaj bo na njeni podlagi predvidoma pripravljen izvedbeni načrt s časovnico sanacije in finančnim ovrednotenjem posegov?
- Bo Slovenija predlagala v t.i. Junkerjev sklad velikih projektov tudi projekt sanacije starih bremen na področju okolja?

ODGOVOR: Slovenija je ima na področju okolja urejeno zakonodajo na področju voda, zraka, in odpadkov, žal pa nima sistemsko urejenega področja varstva tal in področja t.i. starih bremen, saj bo potrebno to izjemno zahtevno problematiko urediti s posebnim zakonom, po vzoru nekaterih evropskih držav, kot so Avstrija Švica; Nizozemska. Država bo morala problematiko degradiranih tal rešiti s sprejemom systemskega zakona, saj bo le na ta način jasno opredelila:

- Popis onesnaženih območij;
- Postopek opredelitve območij(odgovornost za sanacijo);
- Poročilo o stanju tal;
- Postopke sanacije in vire financiranja sanacijskih postopkov;
- Preprečevanje onesnaženosti tal.

Zahteva s področja varstva tal in sanacije starih bremen bodo predvidoma urejene v novem Zakonu o varstvu okolja (ZVO-2), in sicer konec leta 2015. S tem bodo vzpostavljeni finančni mehanizmi za reševanje navedene problematike.

Aktivnost	2015	2016	2017	2018
Sprejem ZVO-2	X			
Popis onesnaženih območij	X pričetek, sicer stalna naloga	X	X	X
Postopek opredelitve območij(odgovornost za sanacijo)	X(potrditve posebnega protokola)	X		
Poročilo o stanju tal			X	
Postopki sanacije S financiranjem		X	X	X
Preprečevanje onesnaženosti tal	Stalna naloga	Stalna naloga	Stalna naloga	Stalna naloga

Slovenija bo v t.i. Junkerjev sklad velikih projektov predlagala tudi projekt sanacije starih bremen na področju okolja.

KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PODEŽELJE

Prilagajanje na podnebne spremembe

- Kakšne ukrepe predvideva MKGP za razvoj kmetijstva in gozdarstva, ki bo prilagojeno na učinke podnebnih sprememb in bo prispevalo k trajnemu izboljšanju stanja naravnih virov in biotske raznovrstnosti? Kakšna je časovnica njihovega sprejemanja?

ODGOVOR: Področje kmetijstva

V okviru skupne kmetijske politike imamo tri krovne dokumente o prilagajanju na podnebne spremembe v kmetijstvu in sicer Strategija prilagajanja slovenskega kmetijstva in gozdarstva podnebnim spremembam, Resolucija o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 – Zagotovimo.si hrano za jutri (Uradni list RS, št. 25/11) in Program razvoja podeželja (2007-2013 in 2014-2020).

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: MKGP) v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020 (v nadaljevanju: PRP 2014–2020) predvideva izvedbo več ukrepov, ki prispevajo k prilagajanju oziroma blaženju podnebnih sprememb. Za zagotavljanje trajnostnega razvoja je nujno varovanje okolja, učinkovita raba virov, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter ohranjanje biotske raznovrstnosti preko inovativnih pristopov, bodisi z novimi tehnologijami, praksami ali postopki.

Gospodariti je treba po načelih okoljske varnosti in ekonomske učinkovitosti. Temu sledijo tudi horizontalni cilji opredeljeni na ravni Evropske unije. Horizontalne cilje v povezavi z inovacijami, okoljem ter blaženjem podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje naslavlja številni ukrepi, ki se medsebojno dopolnjujejo, nadgrajujejo in ustvarjajo sinergije. Ključni ukrepi, ki naslavlja vse tri horizontalne cilje so ukrepi Prenos znanja in dejavnosti informiranja (M01), Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah (M02), Sodelovanje (M16) in Podpora za lokalni razvoj v okviru pobude LEADER (Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost) (M19). Poleg naštetih ukrepov k vsem trem horizontalnim ciljem prispevajo tudi ukrepi Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila (M03), Naložbe v osnovna sredstva (M04), Razvoj kmetij in podjetij (M06), Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev (M09), Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (M10) in Ekološko kmetovanje (M11). Časovnica izvedbe je vezana na potrditev PRP 2014-2020 s strani Evropske komisije.

V okviru projekta "rajonizacija" smo se na MKGP osredotočili na reševanje težav sedaj že skoraj vsakoletne suše. Kot rezultat sodelovanja za notranjimi in zunanji strokovnjaki je nastala Brošura z naslovom Tehnološki ukrepi pri pridelavi koruze za zmanjšanje vpliva suše skupaj s karto ogroženosti kmetijskih zemljišč za sušo. Brošura je nadgradnja že obstoječe brošure z naslovom Tehnološka priporočila za zmanjšanje občutljivosti kmetijske pridelave na sušo, katere namen je podati informacijo o preventivnih ukrepih, kako zmanjšati oz. se celo izogniti posledicam poletne suše in posledično izgubi pridelka, ter ponuditi alternativne možnosti za gojenje kmetijskih kultur. Nadaljnji korak v okviru projekta rajonizacija je verifikacija in posodobitev podatkov na karti ogroženosti kmetijskih zemljišč za sušo.

Prav tako je MKGP posodobilo Agrometportal, ki je bil vzpostavljen v okviru izvedbe Akcijskega načrta strategije prilagajanja slovenskega kmetijstva in gozdarstva podnebnim spremembam za leti 2010 in 2011. Agrometeorološki portal oziroma na kratko AGROMET portal je platforma, ki na enem mestu združuje vrsto informacij, ki bodo kmetovalcem pomagale pri načrtovanju kmetijske proizvodnje. Portal je namenjen širokemu spektru uporabnikov, tako kmetom kot svetovalcem, raziskovalcem, raznim inštitucijam itd.

Drugi ukrepi, ki jih aktivno izvajamo na MKGP in ki prav tako prispevajo k blaženju in prilagajanju na podnebne spremembe so še: subvencioniranje zavarovalne premije, sofinanciranje aktivnosti obrambe pred točo, sofinanciranje investicij v postavitve mrež proti toči, v nakup opreme namenjene manjši porabi dušika in minimalni obdelavi tal, v povečanje energetske učinkovitosti, v obnovljive vire energije, v zmanjševanje toplogrednih plinov iz kmetijske proizvodnje (zlasti živinoreje) in v izgradnjo velikih in malih namakalnih sistemov, v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije pa svetovalne službe organizirajo usposabljanja in izobraževanja na temo obvladovanja podnebnih sprememb.

Področje gozdarstva

Slovenska gozdarska stroka je v odnosu do gozda razvila visoke standarde, ki enakovredno vključujejo vse vidike gospodarjenja z gozdovi - ekološke, socialne in gospodarske. Tem visokim standardom sledi tudi celotni zakonodajni okvir s področja gozdarstva, za katerega smo odgovorni na MKGP.

Slovensko gozdarstvo temelji na načelih trajnosti, večnamenskosti in sonaravnosti. V povezavi z prilagajanjem na podnebne spremembe je zagotovo najpomembnejša usmeritev gozdarstva, da sledi konceptu sonaravnosti – upošteva naravne procese v gozdovih in jim z ukrepi pri gospodarjenju kar v največji meri sledi. Prav ohranjanje in vzpostavljanje naravnih oz. rastišču prilagojenih gozdnih sestojev je zagotovo eden od glavnih ali celo edini ukrep, ki dolgoročno prispeva k trajnejšemu izboljšanju stanja gozdov, kot naravnega in obnovljivega vira. Vse usmeritve in ukrepi za zagotavljanje izboljšanja stanja gozdov se določajo v načrtih za gospodarjenje z gozdovi.

Glavni ukrepi MKGP pri zagotavljanju ohranjanja in izboljšanja stanja gozdov:

- Financiranje javne gozdarske službe, ki s pripravo in izvajanjem načrtov za gospodarjenje z gozdovi, usmerja razvoj gozdov ter s tem lastnikom gozda nudi vso potrebno strokovno podporo – javna gozdarska služba se financira na podlagi Zakona o gozdovih.
- Financiranje in sofinanciranje vlaganj v gozdove, ki zajema sredstva nego in varstvo gozdov. Zlasti pri financiranju ukrepov varstva gozdov gre za ključni ukrep pri zagotavljanju vitalnosti gozdov in sposobnosti odziva na posledice podnebnih sprememb. Sredstva se zagotavljajo iz letnih državnih proračunov RS.
- Financiranje in sofinanciranje obnove gozdov. V primeru pojava naravnih ujm, kjer pride do poškodovanosti gozdov, imamo opredeljen sistem priprav sanacijskih načrtov ter možnost sofinanciranja ukrepov za ponovno vzpostavitev gozda. Sredstva se zagotavljajo iz letnih državnih proračunov RS. V naslednjih letih bomo za potrebe sanacije žledoloma, ki je v letu 2014 prizadel več kot polovico gozdov, namenili tudi sredstva v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020.
- Financiranje in sofinanciranje vzdrževanja življenjskega okolja prostoživečih živali. S temi ukrepi zagotavljamo ustrezno raven biotske raznovrstnosti v gozdovih, še zlasti v območju Natura 2000. Sredstva se zagotavljajo iz letnih državnih proračunov RS.

Samooskrba

- S kakšnimi ukrepi bo MKGP spodbujal dvig stopnje samooskrbe za proizvode z najnižjo stopnjo samooskrbe in kjer za povečanje obstajajo proizvodni in tržni potenciali? Kakšna je časovnica njihovega sprejemanja?

ODGOVOR: V skladu s sprejeto Strategijo o izvajanju resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 smo se na področju samooskrbe zavezali k usmeritvam za povečanje te pri pridelkih, kjer je nizka, oziroma za ohranjanje samooskrbe, kjer je ustrezna.

Zastavljen strateški cilj zagotavljanja prehranske varnosti s stabilno pridelavo varne, kakovostne in potrošniku dostopne hrane v krovnem dokumentu Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 »Zagotovimo si hrano za jutri« (Uradni list RS, št. 25/11) zasledujemo v strategiji in nadaljnjih izvedbenih programih oziroma ukrepih predvsem na področju samooskrbe z zelenjavo, kjer smo ugotovili dobre priložnosti za razvoj sektorja in povečanje samooskrbe (na 50 %), prav tako na področju ekološke pridelave, kjer je cilj povečanje pridelave na 5.000 kmetijah in 55.000 ha. Zastavili smo tudi ukrepe za povečanje samooskrbe s prašičjim mesom (povečanje na nivo

samooskrbe v obdobju 2005–2007) in pa za krušno pšenico, namenjeno prehrani na 130.000 t odkupljene krušne pšenice.

Cilji se bodo dosegali preko komplementarnih ukrepov prvega in drugega stebra Skupne kmetijske politike. V shemi neposrednih plačil smo tako predvideli proizvodno vezana plačila za strna žita, s katerimi preko sheme podpiramo poleg pridelave krušnih žit tudi prašičerejske kmetije (prašičereja je namreč sektor, za katerega po zakonodaji Evropske unije v sklopu 1. stebra ni dovoljeno dajati proizvodno vezanega plačila) ter za zelenjadnice. Shema neposrednih plačil se začne izvajati v 2015. Seveda pa je večina, za sektorje pomembnih ukrepov, vezana tudi na PRP 2014–2020, ki je v potrjevanju na Evropski komisiji. Gre za skupek različnih ukrepov, ki se bodo lahko vsebinsko in smiselno dopolnjevali in verjamemo, da bodo proizvajalci v omenjenih sektorjih (pa nenazadnje tudi v sektorjih, kjer je samooskrba visoka) lahko izkoristili možnosti nove finančne perspektive. Gre za ukrepe podpore v naložbe, samostojen ukrep za ekološko kmetovanje, ukrepe za boljši prenos znanja in dobrih praks, za podpore shemam kakovosti in boljšemu povezovanju med proizvajalci, za podpore za dobrobit živali, podpore za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost in kmetijsko okoljsko podnebna plačila, pa tudi za zagon dejavnosti za mlade kmete. Časovnica izvajanja ukrepov je vezana na izvedbo sheme neposrednih plačil oziroma potrditev PRP 2014–2020.

Nadaljujemo pa tudi z ukrepi izven mehanizmov SKP – ena od prioritet ministrstva je podpora lokalni samooskrbi in kratkim oskrbnim verigam, kjer zasledujemo več pomembnih ciljev tako z vidika samooskrbnosti in dostopa potrošnikov do kakovostne hrane, kakor tudi z okoljskega vidika. Močna podpora kampanjam promocije domače hrane, aktivnosti glede javnih naročil za oskrbo javnih zavodov z ekološkimi proizvodi, s proizvodi višje kakovosti, s proizvodi iz lokalnega okolja, ukrepi promocije kmetijskih in živilskih proizvodov (shema Izbrana kakovost) ipd. Te aktivnosti pa že potekajo. Podpirali bomo tudi organizacije in skupine proizvajalcev, da bodo s povezanostjo lahko dosegali boljši pogajalski položaj in skupno trženje svojih proizvodov.

Previdnostno načelo za GSO

- S kakšnimi ukrepi bo v luči nove ureditve v EU Republika Slovenija zagotavljala varnost pred sproščanjem gensko spremenjenih organizmov v okolje?

ODGOVOR: Vsebina je v pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor, vendar pa imamo v okviru stališča ministrstva, pristojnega tako za kmetijstvo kot tudi za prehrano, trdno stališče, da se mora RS umeščati med države, ki je do sprejemanja novih GSO za pridelavo odklonilna in pri svojih odločitvah upošteva previdnostni princip. Že sedaj zelo strog sistemski zakon glede soobstoja GSO z drugimi kmetijskimi rastlinami pazi, da je v praksi zelo otežena možnost pridelave. Ko bo uveljavljena EU zakonodaja, bo Slovenija lahko sprejela nacionalno zakonodajo glede prepovedi sejanja GSO.

Spodbude za nove oblike kooperativ in povezovanja na podeželju za učinkovitejše povezovanje ponudnikov v kmetijstvu in gozdarstvu, bodisi s spodbudami za poslovno povezovanje obstoječih zadrug, ali pa s (časovno omejenimi) podporami novoustanovljenim organizacijam proizvajalcev, vključno z novimi oblikami kooperativ in socialnih podjetij na podeželju.

- Kakšne spodbude za nove oblike kooperativ in povezovanja na podeželju je oz. bo (in kdaj) uvedlo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano?

ODGOVOR: Na MKGP se zavedamo pomena oziroma šibkosti slovenskega kmetijskega in živilskega prostora z vidika povezovanja, tako horizontalne povezanosti v celi prehranski verigi kakor tudi šibkosti vertikalnega povezovanja. Med analizami, ki so bile opravljene ob pripravi strateških razvojnih dokumentov, so ugotovitve glede pomanjkljivosti v tem delu skupne celotnemu sektorju agroživilstva. Glede na to ugotovitev smo se pri pripravi ukrepov znotraj razpoložljivih mehanizmov orientirali v smeri intenzifikacije povezanosti, v posameznih sektorjih kmetijstva in horizontalno (npr. pri prenosu znanja ...). Prenos znanja in inovacij, skrb za okolje in podnebne spremembe so namreč tudi horizontalni cilji, ki jih zasleduje vseh pet prednostnih področij ukrepanja v PRP 2014-2020.

Spodbude za nove oblike kooperativ in povezovanja na podeželju bodo implementirane prek ukrepa PRP 2014–2020 Ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev, v skladu s pravili, osnovanimi na Uredbi EU št. 1305/2013, ter pravili dodeljevanja državnih pomoči. Zasnovane bodo kot letno nadomestilo, ki se obračunava in izplačuje na podlagi letnega prihodka od prodaje skupine oziroma organizacije proizvajalcev, namenjene pa bodo pokrivanju stroškov vzpostavljanja in delovanja organizacije oziroma skupine v obdobju prvih petih let od priznanja le-teh. Ta ukrep je obenem najprimernejši za najbolj neposredni način spodbujanja nastanka socialnih podjetij na podeželju in v kmetijstvu, zlasti združenih socialnih podjetij, saj je ukrep, ki je namenjen ustanavljanju podjetij za nekmetijske dejavnosti na podeželju, podprt s povratnimi sredstvi. Socialna podjetja ter skupine in organizacije proizvajalcev bodo lahko kandidirale tudi na razpise iz ukrepov Naložbe v kmetijstvu in Sodelovanje. Dinamika tovrstnega ukrepanja je vezana na potrditev in izvajanje PRP 2014-2020.

Nekateri ukrepi glede povezovanja so vezani tudi na 1. steber SKP in sicer priznavanje organizacij proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave, v sektorju oljčnega olja in namiznih oljk ter v sektorju hmelja. Organizacije proizvajalcev in njihova združenja imajo lahko koristno vlogo pri koncentraciji ponudbe, izboljšanju trženja, načrtovanju in prilagajanju proizvodnje povpraševanju, optimizaciji proizvodnih stroškov in stabilizaciji cen proizvajalcev, izvajanju raziskav, spodbujanju najboljših praks in zagotavljanju tehnične pomoči, ravnanju s stranskimi proizvodi in instrumenti za obvladovanje tveganja, ki so na voljo njihovim članom, s čimer prispevajo h krepitvi položaja proizvajalcev v prehranski verigi. Organizacije proizvajalcev se ustanovijo na pobudo proizvajalcev, v ta namen smo na MKGP že pripravili pravne podlage: Pravilnik za priznavanje organizacij proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave, v sektorju oljčnega olja in namiznih oljk ter v sektorju hmelja. Prav tako pa bo možno povezovanje proizvajalcev mleka v organizacije proizvajalcev mlečnega sektorja.

SOCIALNO PODJETNIŠTVO, ZADRUŽNIŠTVO IN EKONOMSKA DEMOKRACIJA

Koalicijski projekt št. 9: Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva, zadružništva in ekonomske demokracije

- Kdo je vodja projekta?
- Kolikšna dodatna proračunska sredstva in kadrovske okrepitve znotraj Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za izvajanje tega prednostnega vladnega projekta?
- Sta pripravljeni časovnica projekta in načrt vključevanja deležnikov?
- Kako bo zagotovljena medresorska koordinacija za izvedbo projekta - načrtujete vzpostavitev delovne skupine za ta projekt?

ODGOVOR: Sporočamo Vam, da bosta temi socialnega podjetništva in zadružništva iz Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti s 1.1.2015 prenesene na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Anja Kopač Mrak pa bo v kratkem ustanovila strokovni svet za razvoj ekonomske demokracije, kateremu bo tudi predsedovala.